

אנא קראו בתשומת-לב את כל ההנחיות שבעמוד הקודם !

שאלה 1 (25 נקודות)

להלן טענות לגבי יחסים (רלציות) מעל הקבוצה $A = \{1, 2, 3, 4\}$.

לכל טענה ציינו אם היא נכונה או לא.

הוכיחו את הטענות הנכונות, הפריכו ע"י דוגמא נגדית את אלה שאינן נכונות.

(4 נק') א. אם R רפלקסיבית אז R^2 רפלקסיבית.

(4 נק') ב. אם R^2 רפלקסיבית אז R רפלקסיבית.

(4 נק') ג. אם R סימטרית אז R^2 סימטרית.

(4 נק') ד. אם R^2 סימטרית אז R סימטרית.

(4 נק') ה. אם R טרנזיטיבית אז R^2 טרנזיטיבית.

(5 נק') ו. אם R^2 טרנזיטיבית אז R טרנזיטיבית.

שאלה 2 (25 נקודות)

טענה:

אם k, m עוצמות גדולות מ-1 (סופיות או אינסופיות), אז $k + m \leq k \cdot m$.

הנה התחלה של הוכחה לטענה:

משיקולים כללים שהוזכרו בפרק 5 בתורת הקבוצות, תהי A קבוצה שעוצמתה k ,

ותהי B קבוצה זרה ל- A (!), שעוצמתה m .

נבנה פונקציה $f: A \cup B \rightarrow A \times B$.

מהנתון על k, m נובע בפרט ש- A, B אינן ריקות. יהי אפוא $a_1 \in A$ ויהי $b_1 \in B$.

המשיכו את ההוכחה מנקודה זו (ולא בדרך אחרת).

אין צורך להעתיק את החלק שרשום כאן.

במהלך ההוכחה שימו לב לבעיה קטנה בחד-חד-ערכיות שעשויה להיווצר, ותנו לבעיה מענה ע"י

שיפוף קטן בפונקציה שאתם בונים. שימו לב שנתון כי $k, m \geq 2$. היעזרו בכך כדי לשפץ את

הפונקציה ולתקן את הבעיה.

שאלה 3 (25 נקודות)

תהי A קבוצת המחרוזות באורך 5, הבנויות בעזרת האותיות a, b, c, d, e, f (במחרוזות באורך 5 כמובן לא יכולות להופיע כל 6 האותיות). למשל $aaeef \in A$. נגדיר יחס שקילות מעל A :

שתי מחרוזות ייקראו שקולות אם הן שוות, או נבדלות רק בסדר האותיות.

למשל $aaeeb$ שקולה ל- $aeaeab$, אך אינה שקולה ל- $aaaeb$.
 סעיפים ב, ג, ד עוסקים ביחס השקילות הזה. אינכם נדרשים להוכיח שזהו יחס שקילות.

(4 נק') א. כמה איברים יש ב- A ?

(7 נק') ב. כמה מחלקות שקילות יש? תנו תשובה סופית מספרית.

(7 נק') ג. כמה איברים יש במחלקת השקילות שאליה שייכת המחרוזת $aaabb$? הוכיחו.

(7 נק') ד. מצאו מחלקת שקילות שיש בה בדיוק 60 איברים. רשמו איבר אחד מתוך המחלקה, אין צורך לרשום את כל אברי המחלקה. הוכיחו שגודל המחלקה שהבאתם הוא 60.

שאלה 4 (25 נקודות)

מחו מספר פתרונות המשוואה $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 20$ בטבעיים,

כאשר $x_1 \neq 5$, $x_2 \neq 5$, $x_3 \neq 8$, $x_4 \neq 8$?

0 הוא מספר טבעי. יש להגיע לתשובה מספרית. הדרכה: הכלה והפרדה.

שאלה 5 (25 נקודות)

תהי L שפה חלקית לשפת תחשיב הפרדיקטים, ובה סימנים אלה: קשרים לוגיים, סוגרים, סימני משתנים $x_1, x_2, \dots$, סימן פרדיקט דו-מקומי R , סימן פרדיקט דו-מקומי A_1^2 המתפרש כרגיל כשוויון וסימני הכמתים $\forall, \exists$. אין סימני פונקציות או פרדיקטים נוספים ואין סימני קבועים אישיים.

רשמו חמישה פסוקים בשפה, כך שביחד הם מביעים את הטענה הבאה:

R הוא יחס סדר חלקי מעל העולם, הוא אינו סדר מלא ואינו רלציית היחידה.

להזכירכם ולמנוע טעות: פרדיקט אינו יכול להיות ארגומנט של פרדיקט (בשפת תחשיב הפרדיקטים שהוגדרה בקורס, סימני פרדיקטים מקבלים כארגומנטים שמות עצם, ושמות עצם מתארים איברים בעולם).

בהצלחה!